

Kleur, vorm en textuur

De kinderen leren over kleurvlakken met verschillende texturen

Achtervolging, 10-11 jaar

onderwerp

achtervolging

techniek

sjabloneren,
tamponneren

formaat

naar keuze

Toelichting

Deze les gaat over textuur. Dit is de oppervlakte, de huid van een kleurvlak. Als we verf of krijt aanbrengen op een ondergrond dan krijgt zo'n laag een zekere huid.

Die is afhankelijk van de manier van aanbrengen, het gereedschap, de ondergrond en natuurlijk van het materiaal zelf. De textuur kan het aanzien van een werkstuk sterk bepalen. Bij reproducties van schilderijen of kindertekeningen is de textuur juist het element dat we missen. Een 'gladde' reproductie van een kunstwerk verveelt daarom vaak snel.

Een verfhuid kan variëren van dik gemetselde klodders tot doorzichtig glacijs dat de structuur van het linnen zichtbaar laat.

In deze les draagt de techniek er toe bij dat de textuur mee gaat doen bij de werking van kleur. In de eerste opdracht door tamponneren, in de tweede door afdrukken met diverse materialen. Het egaal gesloten kleurvlak, dat normaal is bij pasteus schilderen, wordt nu doorbroken. Het open karakter van getamponneerde of gedrukte verf geeft een nieuwe kleurervaring. Soms is het alsof de verf oplicht, waarbij met dekkende verf toch een soort doorzichtigheid ontstaat. Met tamponneren en met materiaaldruk kunnen dingen gemaakt worden die op een andere manier onmogelijk zijn. Hierdoor ontstaat dus een uitbreiding van beeldende middelen, die alleen door onderzoek en experimenteren tot stand kan komen.

Begeleiding

Tamponneren wordt het meest toegepast in combinatie met sjablonen. Dit hoeft niet per se, maar tamponneren zonder sjablonen leidt al gauw tot vormeloze werkstukken. Geschikte onderwerpen zijn die waarbij hetzelfde motief vaak herhaald kan worden. Het heeft niet zoveel zin om voor elke vorm een apart sjabloon te snijden, al was het maar omdat dan gewoon tekenen en schilderen niet zo snel zou gaan. Elk sjabloon moet immers getekend en uitgesneden worden.

Het onderwerp voor deze les is ontleend aan science-fiction films zoals Starwars, waarin een achtervolgingsscène voorkomt met ultramoderne vervoersmiddelen. Hier een soort raketscooter zonder wielen. Een ander verhaal waarbij een aantal mensen of wezens elkaar op de hielen zit in een groot bos is natuurlijk ook geschikt.

We kunnen volstaan met drie sjablonen: een (kale) boom, een raketscooter en enkele repen gescheurd papier. Hiermee hebben we zes vormen, nl. drie maal het positief en drie maal negatief. Na wat oefening hebben kinderen van deze leeftijd al snel voldoende handigheid om met deze zes vormen te manipuleren. Tamponneren gaat het beste met weinig en vrij droge verf aan de kwast; kwast goed vertikaal houden. Ideaal is een zgn. tamponneerkwast waarvan de haren recht zijn afgesneden. We mengen de verfe eerst op een palet met een andere kwast. De kleuren kunnen van voor naar achteren wat lichter worden (zie les 1). Dit effect wordt ook bereikt door vooraan intensiever te stempelen dan achterin en door achterin met een bijna droge (lege) kwast te werken. De doorzichtige verfluidie die zodoende ontstaat geeft het werk zijn specifieke karakter.

onderwerp

doorkijkje op het ven

techniek

materiaaldruk

formaat

25 x 32 cm

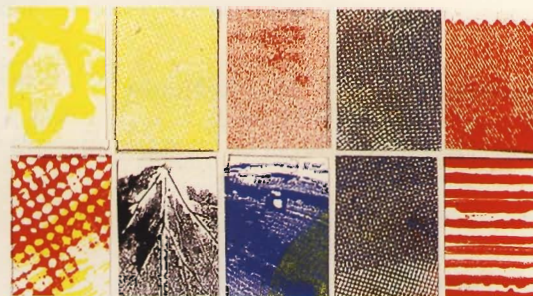
Andere opdracht

Van allerlei materialen en voorwerpen kunnen afdrucken gemaakt worden, nadat ze met verf beschilderd of met drukinkt ingerold zijn. De verschillende texturen die hierbij ontstaan, moeten zodanig toegepast worden dat ze binnen de samenhang van een afbeelding betekenis krijgen. Dit laatste is voorwaarde om het werkstuk beeldend interessant te krijgen; vrijblijvend wat dingen afdrukken is niet voldoende.

Doorkijkje, 12 jaar

Bij het onderwerp 'doorkijkje op het ven' is o.a. gebruik gemaakt van gaas, bladeren, stalen van stoffen, behangpapier, ribkarton en hardboard. Ook te gebruiken zijn: lapjes, veren, kant (vitrage), touw, kurk, tempex etc.

Voorbeelden van materiaaldruk